

Raad van de gemeente Beverwijk /
Gemeenteraad
Postbus 450
1940 AL BEVERWIJK

documentnummer
D-131573 / Z-24-192167

team
Advies

Beverwijk
15 oktober 2024

uw kenmerk/uw brief van

behandeld door
M. Hoencamp

verzonden

onderwerp

Vragen ex artikel 41 van het Reglement van orde voor de vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad inzake Aanpassingen in rapporten Aagtenbelt.

Geachte leden van de raad,

In antwoord op de vragen van het raadslid/de raadsleden Kelly Uiterwijk en Inge Rood, over bovenvermeld onderwerp berichten wij u het volgende.

Voor de goede orde hebben wij de context van de vragen 'cursief' vermeld, vervolgens de vragen en ons antwoord.

Op 4 juni 2020 schrijft een medewerker van de ODIJ aan Antea Groep: Het is misschien vervelend maar vanwege de politieke gevoeligheid wil men nog de volgende aanpassing (zie bijlage) Politiek is er een toezegging gedaan aan de raad dat er onderzoek zou worden gedaan naar de troebelheid (van water, red.). Vandaar de aanpassingen. Ik hoop dat je deze wijzigingen nog wil doorvoeren en mij deze ochtend de aangepaste addendum wil toesturen. Vervolgens schrijft een ODIJ-medewerker aan iemand binnen gemeente Beverwijk: We hebben Antea gevraagd om het rapport te wijzigen ten aanzien van de vertroebeling van grondwater. Dit was niet wenselijk aangezien het rapport al aan het bevoegde gezag (de provincie, red.) is voorgelegd. Er zouden dan twee versies in omloop komen. Het is nu een addendum op het rapport geworden. Antea heeft de oorzaak van vertroebeling van het grondwater nader geanalyseerd en heeft hierbij het aanvullend onderzoek naar vertroebeling bij de monitoring van de grondwaterverontreiniging ter plaatse van het Meerplein/de Breestraat betrokken. De conclusie is dat de oorzaak van natuurlijke oorsprong is of door een technische reden (te hoog voorpompen of een beschadiging van een peilbuis). Aanvullend onderzoek in de komende monitoringsjaren is niet noodzakelijk volgens Antea. In het uiteindelijke addendum wordt vervolgens verklaart dat de vertroebeling van het water een natuurlijke oorzaak heeft, zonder dat verder te onderbouwen met lokale omstandigheden of metingen.

1.

Heeft de gemeente Beverwijk de OD IJmond verzocht om aanpassingen te laten doen in het rapport van Antea Groep vanwege de politieke gevoeligheid?

Antwoord:

Op 23 maart 2020 heeft Antea het rapport opgeleverd. Als bevoegd gezag heeft de provincie het rapport beoordeeld en op 7 mei 2020 een reactie gegeven dat ze akkoord was met de resultaten. Het rapport is eveneens toegestuurd aan het college van B&W. Het college vroeg of er vanwege verhoogde troebelheid nader onderzoek nodig was. Hierop heeft de Omgevingsdienst aan Antea om advies gevraagd. Naar aanleiding van dit verzoek is het addendum opgesteld. In dit addendum geeft Antea uitgebreider uitleg waarom aanvullend onderzoek naar troebelheid geen meerwaarde heeft.

2.

Wat vindt het college ervan dat de OD IJmond aanpassingen in een rapport wil laten doen vanwege politieke gevoeligheid?

Antwoord:

Het betreft geen aanpassing van het rapport, maar een toevoeging aan het rapport. Na voltooiing van het rapport kwam het college met een extra vraag. Omdat het rapport al klaar was, is ervoor gekozen om de beantwoording van die extra vraag toe te voegen aan het rapport in de vorm van een addendum.

3.

Vindt het college het netjes dat een deel van de conclusie (technische reden; te hoog voorpompen of een beschadiging van een peilbuis) in het addendum is weggelaten?

Antwoord:

In het addendum is aangegeven op welke basis vertroebeling in grondwater kan optreden. Het is niet duidelijk wat bedoeld wordt met 'dat een deel van de conclusie in het addendum is weggelaten'.

4.

Vindt het college het correct dat een addendum gebaseerd wordt op metingen op een locatie elders in de stad? Zo ja, waarom denkt u dat de situatie van het Meerplein vergelijkbaar is met het Aagtenpark?

Antwoord:

Technisch* gezien is het te verklaren waarom dit zo is gedaan. Achteraf gezien was het beter om ter plaatse onderzoek naar de troebelheid uit te voeren.

**Het betreft beide locaties grondwatermetingen op grote diepte. Een diepte waarbij de bodem (fijne fractie in de diverse zandlagen met een eolisch (duinafzettingen) of marien (strandwal) afzettingmilieu) van beide locaties vermoedelijk vergelijkbaar zijn. De locaties zijn binnen 2,5 km afstand van elkaar gelegen.*

In juni 2017 is er een halfjaarlijks overleg tussen de gemeente Beverwijk en de OD IJmond. 'In dit overleg wordt afgesproken dat we de tekstpassages in het recente monitoringsrapport aanpassen zodat de monitoring van het laatste jaar goed te vergelijken zijn met voorgaande jaren en de hypothese en onderbouwing over mogelijke relatie met staalslakken eruit wordt gelaten en zoveel mogelijk suggesties en adviezen te verwijderen. Ook omdat de resultaten van het onderzoek door de raad hiermee niet corresponderen.'

5.

Waarom moest de mogelijke relatie met staalslakken geschrapt worden uit dit rapport?

Antwoord:

Het betrof een rapport over de monitoring van het grondwater als onderdeel van de saneringsmaatregelen. Er is voor gekozen om de resultaten van het onderzoek vergelijkbaar te maken met de vorige onderzoeken en alleen naar de feiten te kijken. En daarom eventuele hypothesen en scenario's* niet in het rapport op te nemen. In dezelfde periode vond het onderzoek onder leiding van de raadscommissie plaats, waarbij uitgebreid ingegaan werd op de toepassing van de staalslakken en de gevolgen daarvan.

Ook was de gemeente op dat moment bezig met het opstellen van een evaluatierapport over de uitvoering van het Aagtenpark. Op basis van dit evaluatierapport is in 2017 een nazorgplan opgesteld. Dit nazorgplan was onderdeel van de beschikking van de provincie Noord-Holland.

**Ter informatie hebben wij de geschrapte scenario's toegevoegd in de bijlage.*

6.

Wat vindt het college ervan dat de mogelijke relatie met staalslakken geschrapt wordt uit dit monitoringsonderzoek?

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 5.

In het WOO-verzoek lezen we dat een zin in het rapport van Antea op verzoek van een medewerker van de gemeente Beverwijk of de OD IJmond is aangepast van: "Door de versnelde consolidatie van het stortmateriaal kan verontreiniging vrijkomen waardoor de omvang en de verspreiding van de benzeenverontreiniging toeneemt." naar "Door de versnelde consolidatie van het stortmateriaal kan verontreiniging vrijkomen waardoor de omvang- en snelheid van verspreiding van de benzeenverontreiniging mogelijk zou kunnen toenemen."

7.

Deze wijziging verzacht de conclusie van 'toenemen' naar 'mogelijk zou kunnen toenemen'. Bent u het met O'ns en Vrij! eens dat dit soort wijzigingen misleidend en ongewenst zijn?

Antwoord:

Het is gangbare praktijk dat een onderzoeksbureau een concept rapport oplevert en dat een opdrachtgever daarop mag reageren. Aanpassingen worden alleen doorgevoerd als het ingenieursbureau zich daarin kan vinden en als het geen afbreuk doet aan de conclusie.

In een reactie op uw voorbeeld heeft Antea aangegeven: "In de originele zin staat al dat consolidatie extra verontreiniging kan veroorzaken. Het woord mogelijk geeft daarmee geen andere conclusie."

Deze wijziging verzacht de conclusie. We zijn het niet met O'ns en Vrij! eens dat het misleidend is.

8.

Hoe vaak komt het voor dat de gemeente onderzoeksbureaus verzoekt om wijzigingen aan te brengen in (de conclusies van) onderzoeksrapporten? Is het mogelijk een overzicht te verstrekken aan de raad met alle aanpassingen in rapporten?

Antwoord:

Ingenieursbureaus hebben gedragscodes waar zij zich aan houden.

Meetgegevens worden nimmer aangepast. Over de interpretatie van meetresultaten kan gediscussieerd worden. Echter, aanpassingen worden alleen doorgevoerd als het ingenieursbureau zich daarin kan vinden en als het geen afbreuk doet aan de conclusie.

De wethouder geeft in het krantenartikel van vandaag aan: "En de stappen die wij nu aan het ondernemen zijn op korte termijn, houden in dat wij nog een keer gaan meten. Door een ander bureau dan Tauw. Want we hebben natuurlijk jullie artikel gezien over de betrouwbaarheid van dat bureau. Dat trek ik me enorm aan. Op het moment dat de onderzoeker in het geding is, bereik je je doel niet."

9.

Waarom trekt het college de betrouwbaarheid van het onderzoeksbureau TAUW in twijfel, terwijl het college TAUW zelf twee maanden geleden nog inhuurde?

Antwoord:

Het college trekt de betrouwbaarheid van TAUW niet in twijfel. Om de gestelde twijfel weg te nemen is besloten om nogmaals onderzoek te laten uitvoeren. En hiervoor een bureau te vragen dat geen werkzaamheden verricht voor Tata Steel en/of aan Tata Steel gelieerde partijen.

10.

Is het college van mening dat de eerdere rapporten van onderzoeksbureau TAUW als onbetrouwbaar gezien moeten worden en derhalve mogelijk geen getrouw beeld geven?

Antwoord:

Nee. Het college twijfelt niet aan de betrouwbaarheid van het ingenieursbureau en daarmee niet aan de metingen en rapportages.

11.

De recente conclusies over dat er geen effecten voor de gezondheid rond de Aagtenbelt zijn op dit moment zijn getrokken op basis van de recente metingen van TAUW. Hoe betrouwbaar is deze conclusie dan nog?

Antwoord:

Zie antwoord op vraag 10.

Op 13 september heeft het college een uitgebreid onderzoek aangekondigd (D-129869). Op dit moment is het korte termijn onderzoek in uitvoering. Als de onderzoeksgegevens binnen zijn worden deze met u gedeeld. Conform de motie 18-2 wordt een raadsvoorstel voorbereid voor de invulling van het bredere onderzoek.

Er van uitgaande de vragen hiermee te hebben beantwoord.

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van Beverwijk,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

Bijlage: Scenario's

Uit: Antea groep – Grondwatermonitoring 2017 Benzeenverontreiniging Aagtenpark te Beverwijk, projectnummer 400216 – juli 2017

In 2017 is vastgesteld dat in het grondwater van de peilbuizen 106, 115, 116, 118 en 119 sprake is van lagere concentraties aan benzeen in het grondwater. Het betreft vooralsnog een marginale afname. Verdere monitoring moet uitwijzen of deze afname zich doorzet waarbij bekend is dat op de stort enkele jaren geleden een pakket staalslakken is aangebracht. Op dit moment is niet aan te geven of sprake is van beïnvloeding van de benzeenverontreiniging door de staalslakken. Voor de monitoringsronden in 2017, 2018 en 2019 vormt de concentratieontwikkeling direct buiten de stort een belangrijk aandachtspunt. De volgende scenario's zijn denkbaar.

Scenario I: De concentraties op rand van de stort nemen verder af. De mate van verontreiniging van het grondwater buiten de stort is mogelijk tijdelijk beïnvloed door de werkzaamheden op de vml. stortplaats. Mogelijk heeft het storten van staalslakken zelfs een gunstig effect op de omvang van de verontreiniging omdat de grondwateraanvulling afneemt.

Scenario II: De concentraties op rand van de stort blijven gelijk/nemen langzaam toe. De geringe concentratieafname zoals vastgesteld in maart 2017 blijkt gebaseerd op een incidentele afwijking. Nalevering vanuit een benzeen bron onder of in de stort blijft optreden maar een effect van de staalslakken op de verspreiding van de benzeen-verontreiniging is niet waarschijnlijk.

Scenario III: De concentraties nemen verder en snel toe. Het effect van de opgebrachte staal-slakken manifesteert zich pas jaren later na het aanbrengen. De exacte ligging van de benzeen 'bron' in of onder de stort is immers niet bekend en rekening houdende met de natuurlijke vertraging (retardatie) kan het effect zich pas jaren later goed laten meten.